

Διαγώνισμα Φυσική Κατεύθυνσης Γ' Λυκείου

Ζήτημα 1^ο

- 1.. Ένα σώμα εκτελεί ταυτόχρονα τις ταλαντώσεις με εξισώσεις
 $x_1 = A\eta\mu 2\pi f_1 t$ και $x_2 = A\eta\mu 2\pi f_2 t$. Οι ταλαντώσεις έχουν την ίδια διεύθυνση, την ίδια θέση ισορροπίας και συχνότητες που διαφέρουν λίγο μεταξύ τους. Ποιες από τις επόμενες προτάσεις είναι σωστές;
- i) Το σώμα εκτελεί μια περιοδική κίνηση, η οποία είναι απλή αρμονική ταλάντωση.
  - ii) Το πλάτος της συνισταμένης κίνησης μεταβάλλεται αρμονικά με τον χρόνο.
  - iii) Η μέγιστη τιμή του πλάτους της συνισταμένης κίνησης είναι $2A$.
  - iv) Ο χρόνος μεταξύ δύο διαδοχικών μηδενισμών του πλάτους της συνισταμένης κίνησης εξαρτάται από τη διαφορά $f_1 - f_2$ και αυξάνεται όταν αυτή μικραίνει.

Ποια από τις παραπάνω προτάσεις είναι σωστή;

Μονάδες 5

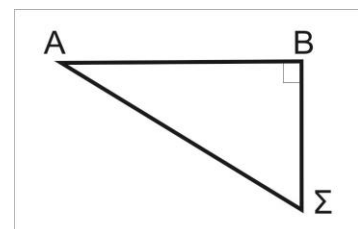
- 2.. Μια ακτίνα φωτός προσπίπτει στην επίπεδη διαχωριστική επιφάνεια δύο μέσων. Όταν η διαθλώμενη ακτίνα κινείται παράλληλα προς τη διαχωριστική επιφάνεια, τότε η γωνία πρόσπτωσης ονομάζεται :

- α. μέγιστη γωνία
- β. ελάχιστη γωνία
- γ. μηδενική γωνία
- δ. κρίσιμη γωνία.

Ποια από τις παραπάνω προτάσεις είναι σωστή;

Μονάδες 5

- 3.. Στα σημεία A και B της επιφάνειας μιας ήρεμης λίμνης βρίσκονται δύο σύγχρονες πηγές Π₁ και Π₂, που ταλαντώνονται χωρίς αρχική φάση και δημιουργούν επιφανειακά κύματα ίδιου πλάτους A.

Σημείο Σ της επιφάνειας της λίμνης του οποίου η θέση φαίνεται στο διπλανό σχήμα, εκτελεί ταλάντωση με πλάτος $2A$. Αν $(AB)=3\text{m}$, $(B\Sigma)=4\text{m}$ και $AB\Sigma=90^\circ$,

τότε το μήκος κύματος των κυμάτων που δημιουργούν οι πηγές Π_1 και Π_2 μπορεί να ισούται με:

- α. 0,3m   β. 0,4m   γ. 0,5m   δ. 0,6m

Ποια από τις παραπάνω προτάσεις είναι σωστή;

Μονάδες 5

4.. Μια σφαίρα A συγκρούεται μετωπικά και ελαστικά με ακίνητη σφαίρα B διπλάσιας μάζας. Μετά την κρούση:

- i) η ταχύτητα της σφαίρας A είναι μηδέν.
- ii) η σφαίρα B θα παραμείνει ακίνητη.
- iii) η σφαίρα A συνεχίζει προς την ίδια κατεύθυνση.
- iv) μέρος της κινητικής ενέργειας της σφαίρας A έχει μεταφερθεί στη σφαίρα B.

Ποια από τις παραπάνω προτάσεις είναι σωστή;

Μονάδες 5

5.. Στις παρακάτω προτάσεις, να γράψετε στο τετράδιό σας το γράμμα που χαρακτηρίζει την κάθε μία και δίπλα το γράμμα (Σ) αν είναι σωστή και το γράμμα (Λ) αν είναι λανθασμένη.

- i) Σε αρμονικό ταλαντωτή, εκτός από την ελαστική δύναμη επαναφοράς, ενεργεί και δύναμη αντίστασης $F = -bv$. Όταν αυξάνεται η σταθερά απόσβεσης b , η περίοδος της ταλάντωσης αυξάνεται,
- ii) Η κινητική ενέργεια λόγω περιστροφής των αστέρων νετρονίων (pulsars), αυξάνεται στα τελευταία στάδια της ζωής τους.
- iii) Σε μια μετωπική ελαστική κρούση δύο σωμάτων δεν μπορεί να έχουμε ανταλλαγή ταχυτήτων.
- iv) Κατά την πλαστική κρούση δύο σωμάτων διατηρείται η ορμή του κάθε σώματος
- v) Όταν ένα σώμα εκτελεί μεταφορική κίνηση, κάθε στιγμή όλα τα σημεία του έχουν ίσες ταχύτητες.

Μονάδες 5

Ζήτημα 2^ο

1.. Να αποδείξετε ότι μια μονοχρωματική ακτινοβολία όταν διέρχεται από υλικό με δείκτη διάθλασης n_1 σε άλλο με δείκτη $n_2 > n_1$ τότε παρουσιάζει μεταβολή ταχύτητας Δc με:

$$\alpha) \Delta c = c_0 \cdot \frac{n_2 - n_1}{n_1 \cdot n_2} \quad \beta) \Delta c = c_0 \cdot \frac{n_1 - n_2}{n_1 \cdot n_2} \quad \gamma) \Delta c = c_0 \cdot \frac{n_2 \cdot n_1}{n_1 - n_2}$$

Να επιλέξετε την σωστή απάντηση και να την αιτιολογήσετε.

Μονάδες 2 - 6

2.. Σε χορδή μήκους 2 m δημιουργείται στάσιμο κύμα ταχύτητας 20 m/sec. Η συχνότητα του κύματος μπορεί να είναι :

$$\alpha) 32,5 \text{ Hz} \quad \beta) 15 \text{ Hz} \quad \gamma) 50 \text{ Hz}$$

Να επιλέξετε την σωστή απάντηση και να την αιτιολογήσετε.

Μονάδες 2 - 6

3.. Δύο ελατήρια οριζόντια με σταθερές K_1 και K_2 ($K_1 > K_2$) και ίδιας μάζας m απομακρύνονται κατά την ίδια απόσταση d . Στα δύο ελατήρια υπάρχουν όμοιες πηγές που εκπέμπουν ήχο ίδιας συχνότητας f_s . Ένας παρατηρητής βρίσκεται στην ίδια ευθεία με τα δύο ελατήρια. Να συγκρίνεται την μέγιστη συχνότητα που αντιλαμβάνεται από τις πηγές στα δύο ελατήρια.

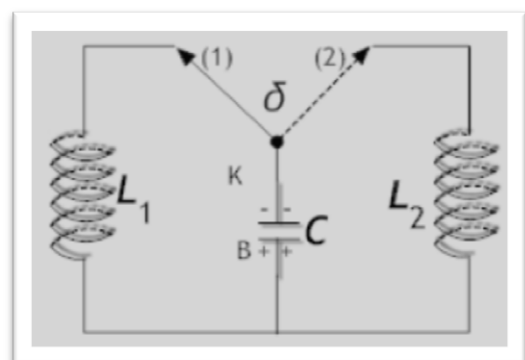
$$\alpha) f_{A1} > f_{A2} \quad \beta) f_{A1} < f_{A2} \quad \gamma) f_{A1} = f_{A2}$$

Να επιλέξετε την σωστή απάντηση και να την αιτιολογήσετε.

Μονάδες 2 - 7

Ζήτημα 3^ο

Στο κύκλωμα του σχήματος, ο πυκνωτής C έχει χωρητικότητα $C=20 \mu\text{F}$ και είναι φορτισμένος από πηγή με ΗΕΔ $E=10 \text{ V}$, και πολικότητα όπως στο σχήμα. Τα πηνία έχουν συντελεστή αυτεπαγωγής $L_1=8 \text{ mH}$ και $L_2=2 \text{ mH}$.

1) Τη χρονική στιγμή $t=0$ ο μεταγωγός διακόπτης δ μεταβαίνει στη θέση (1) και το κύκλωμα $L_1 C$ αρχίζει να εκτελεί αμείωτη ηλεκτρική ταλάντωση.

- i) Να γράψετε τις χρονικές εξισώσεις, που δίνουν το φορτίο του πυκνωτή και την ένταση του ρεύματος, στο S.I. Πόση είναι η ολική ενέργεια E_1 της ηλεκτρικής ταλάντωσης του κυκλώματος L_1C ;

Μονάδες 6

- ii) Να υπολογίσετε τη χρονική στιγμή $t_1 = \frac{16\pi \cdot 10^{-4}}{3} \text{ sec}$, το φορτίο κάθε οπλισμού του πυκνωτή.

Μονάδες 6

2) Τη χρονική στιγμή t_1 ο διακόπτης μεταβαίνει ακαριαία στη θέση (2), χωρίς να ξεσπάσει ηλεκτρικός σπινθήρας.

- iii) Θεωρώντας πάλι ως $t=0$ τη χρονική στιγμή που αλλάζει θέση ο διακόπτης, να γράψετε τη σχέση έντασης ρεύματος-χρόνου για το κύκλωμα L_2C . Πόση είναι τώρα η ολική ενέργεια E_2 του κυκλώματος L_2C ;

Μονάδες 6

Να υπολογίσετε τον ρυθμό μεταβολής της ενέργειας μαγνητικού πεδίου του

πηνίου L_2 , τη χρονική στιγμή $t_2 = \frac{5\pi \cdot 10^{-4}}{4} \text{ sec}$

Μονάδες 7

Δίνεται $\eta\mu 2\phi = 2\eta\mu\phi \cdot \text{συν}\phi$

Ζήτημα 4^ο

Σφαίρα μάζας $m_1 = 3 \text{ kg}$ είναι δεμένη στο άκρο αβαρούς ράβδου μήκους $d=0,8 \text{ m}$ που είναι αρχικά οριζόντια και το άλλο της άκρο είναι συνδεδεμένο με άρθρωση.

Αφήνουμε τη ράβδο ελεύθερη και όταν περνά από την κατακόρυφη θέση συγκρούεται

ελαστικά με σφαίρα μάζας $m_2 = 1 \text{ kg}$ και

ακτίνας $r = 10 \text{ cm}$ που είναι ακίνητη. Αμέσως μετά την κρούση η σφαίρα μάζας m_2 ανεβαίνει σε κυκλικό οδηγό ακτίνας $R = 80 \text{ cm}$ κάνοντας κύλιση χωρίς

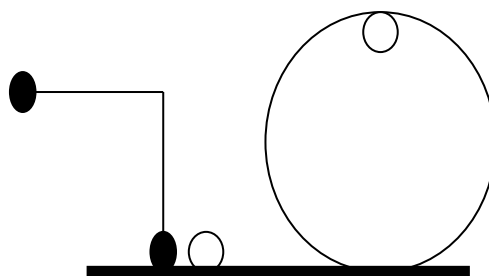
ολίσθηση. Να βρείτε:

- i) τις ταχύτητες των δύο σφαιρών μετά την κρούση.

Μονάδες 4

- ii) τη γωνία που θα σχηματίσει η ράβδος όταν φτάσει στο σημείο που στιγμιαία μηδενίζεται η ταχύτητα του m_1 μετά την κρούση.

Μονάδες 5

iii) την ελάχιστη ταχύτητα της μάζας m_2 ώστε να μπορεί να κάνει ανακύκλωση στον οδηγό ακτίνας R .

Μονάδες 5

iv) Την δύναμη που δέχεται από το έδαφος η σφαίρα m_2 στο ανώτερο σημείο της τροχιάς της.

Μονάδες 6

v) Το έργο της στατικής τριβής κατά την κίνηση μέχρι το ανώτερο σημείο της τροχιάς.

Μονάδες 5

Δίνεται: $I = (2/5) mr^2$ η ροπή αδράνειας της μάζας m_2 , $g = 10\text{m/s}^2$.

ΕΞΥΛΗΞΗ